

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
298/2022	Fylkesrådet	11.11.2022
167/2022	Fylkestinget	05.12.2022
	Komite for kultur, miljø og folkehelse	05.12.2022

Divna. Aktan. Alle. Sammen. Handlingsplan for ung inkludering 2023-24

Sammendrag

Fylkesrådet ber Nordland fylkesting å vedta handlingsplan for ung inkludering.

Bakgrunn

Nordland fylkesting vedtok i sak 126/21 Strategi mot ungt utenforskap og ba fylkesrådet om å komme tilbake med handlingsplan for strategien. Strategien ble vedtatt med følgende mål:

Hovedmål: Nordland har plass til og behov for alle. Våre unge skal kjenne på tilhørighet og ha mulighet for å delta i nordlandssamfunnet ut fra egne forutsetninger.

Delmål 1: Barn og unge skal ha gode oppvekstvilkår i hele Nordland.

Delmål 2: Barn og unge i Nordland skal møte helhetlige og samordnede tjenester – der de er.

Delmål 3: Samiske unge skal kunne delta i nordlandssamfunnet på egne kulturelle og språklige premisser.

Delmål 4: Barn og unge voksne med funksjonsnedsettelse skal ha like muligheter til utdanning, arbeid og deltakelse.

Problemstilling

Vi vet mye om hvilke faktorer som fører til utenforskap, og hvorfor det er vanskelig å gi god hjelp til unge som står i fare for utenforskap. Kampen mot utenforskap har vært på agendaen i over 30 år – uten at dette har gitt færre unge i utenforskap. En av grunnene til det er at mye av hjelpen som tilbys barn og unge med sammensatte utfordringer er fragmentert og kortsiktig. Dette er et paradoks all den tid utsatte barn og unge har et særlig behov for kontinuitet og forutsigbarhet i sitt tilbud. Forskingen viser at alle disse satsingene for å

forebygge og redusere ungt utenforskap sjelden fører til permanent politikk eller løsninger.

Fylkesrådets ambisjon er å lede et nybrottsarbeid som vil kreve mye av fylkeskommunen, men også av kommunene, NAV, statsforvalteren, Helse Nord og mange andre i Nordland. Sammen skal vi utfordre egen praksis, men også nasjonale rammebetingelser i arbeidet mot ungt utenforskap. For å styrke arbeidet med ung inkludering og bidra til ny kunnskap på feltet har fylkesrådet inngått en samarbeidsavtale med Nordlandsforskning.

Drøfting

Arbeidet med handlingsplan for ung inkludering har vært en nedefra-og-opp-prosess. Helt fra starten av arbeidet med strategien har vi fått innspill fra unge fra miljøer med økt risiko for utenforskap.

Fylkesrådet inviterte ledere, fagpersoner og ressurspersoner fra hele fylket til å delta i fire arbeidsgrupper, en for hvert av delmålene i strategien, med hensikt å utarbeide et utkast til handlingsplan for ung inkludering. For å nå enda bredere ut ble ytterligere 100 ressurspersoner invitert som referansegruppe for arbeidsgruppene. Alle forslag til tiltak ble redigert av prosjektlederen til et utkast til handlingsplan.

Handlingsplanen for ung inkludering vil kreve en stor og samordnet innsats fra hele fylket og med kommunene som den aller viktigste aktøren. Utkastet er derfor presentert og diskutert i alle interkommunale politiske råd i Nordland, med ordførere og kommunaldirektører. I tillegg har det vært gjennomført 12 åpne innspillmøter. Vi har møtt engasjerte deltakere som har fortalt om sine erfaringer og gitt innspill til hva som er de viktigste tiltakene å komme i gang med i arbeidet for ung inkludering.

Når fylkestinget har vedtatt handlingsplanen starter det aller viktigste arbeidet for ung inkludering. Det er gjennomføring av handlingsplanen. Det vil fortsatt være behov for å arbeide på tvers mellom avdelingene og det vil være mye læring for fylkeskommunen i arbeidet med gjennomføringen. For å sikre at læringen implementeres i ordinær drift og for å sikre godt samarbeid mellom avdelingene i gjennomføringen av handlingsplanen, vil det bli etablert et gjennomføringsteam med deltakelse fra alle avdelingene, der Nordlandsforskning deltar som forskningspart.

Medvirkning

Medvirkningsorganene har deltatt aktivt i arbeidet med ung inkludering fra starten av arbeidet med strategien. Ungdommens fylkesråd har spilt inn til handlingsplanen for å forenkle og tydeliggjøre tiltakene.

Fylkesrådets vurdering

Handlingsplanen

Tiltakene i første utkast til handlingsplan, slik de ble presentert på innspillmøtene, var svært ambisiøse og utfordrende å skulle løse på en gang. Arbeidet med ung inkludering er utfordrende fordi det krever flere ulike tiltak og tilnærminger på samme tid. Det har vært viktig for fylkesrådet at handlingsplan for ung inkludering skal føre til handling for endring.

Tiltakene i forslag til handlingsplan for ung inkludering som fylkesrådet fremmer for fylkestinget er fortsatt ambisiøse og krevende for alle som skal bidra til gjennomføring. Tiltakene er konkrete og det vil være mulig å følge opp om tiltakene blir realisert og å måle resultater og effekter av tiltakene. Det er i forslag til handlingsplan skissert hvordan vi skal kunne måle resultater og effekter (mulige indikatorer), men dette arbeidet er ikke sluttført.

Handlingsplanen vil få en tilgjengelig design og bli lagt ut på fylkeskommunens hjemmeside etter at fylkestinget har vedtatt handlingsplan for ung inkludering. Resultatindikatorene vil løpende bli lagt inn i handlingsplanen så snart disse foreligger.

Pilotering

For at handlingsplanen skal la seg gjennomføre er en rekke av tiltakene utformet som piloter der fylkeskommunen vil invitere kommuner, arbeidsliv og andre parter til å delta. Ambisjonen er at erfaringene fra pilotene skal spres slik at tiltak som virker skal være tilgjengelig for alle barn og unge i Nordland.

Kommunikasjonsplan

Hele Nordland må eie arbeidet med ung inkludering hvis vi skal lykkes. Fylkesrådet vil derfor lage en egen plan for kommunikasjon for å spre kunnskap om ung inkludering og hvordan alle kan bidra til dette. Kommunikasjonen skal også informere om gjennomføringen av handlingsplanen og spre kunnskap om hvilke tiltak som virker i arbeidet for ung inkludering. Noen av tiltakene i handlingsplanen gjelder kommunikasjon og vil bli lagt inn i kommunikasjonsplanen.

Gjennomføring

Fylkesrådet vil lage et oppfølgingssystem for gjennomføringen av handlingsplanen. Det etableres et gjennomføringsteam i fylkesadministrasjonen som har ansvar for fremdrift. Gjennomføringsteamet skal i et rådsnotat hvert år i juni beskrive status for oppstart av prosjektene. Dersom det er utfordringer med å gjennomføre tiltak skal fylkesrådet ha mulighet for å diskutere dette. Formålet er at fylkesrådet kan bidra til å finne løsninger som sikrer fremdrift og/eller avslutte tiltak som ikke virker.

Handlingsplanen vil bli rullert årlig. Fylkestinget vil få rapport på gjennomføring og resultater samt oppdatert handlingsplan til behandling i desember.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Saken har økonomiske og personellmessige konsekvenser som fylkesrådet har innarbeidet i forslag til økonomiplan 2023-26.

Andre konsekvenser

Saken skal forebygge ungt utenforskap og føre til ung inkludering. Dette vil mellom annet bidra til likestilling, folkehelsen, økt status for det samiske, økt gjennomføring i videregående opplæring, universell utforming og styrke unges tilknytting til arbeidslivet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkesting vedtar Divna. Aktan. Alle. Sammen. Handlingsplan for ung inkludering 2023-24.
2. Nordland fylkesting ber om en årlig rullering av handlingsplanen i forbindelse med rapportering på fremdrift og resultater.

Bodø den 11.11.2022
Remi Solberg
fylkesrådsleder
sign

11.11.2022 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

05.12.2022 Fylkestinget

Komite for kultur, miljø og folkehelses innstilling ble lagt frem av saksordfører Anette Amalie Åbodsvik Bang, Senterpartiet:

1. Nordland fylkesting vedtar Divna. Aktan. Alle. Sammen. Handlingsplan for ung inkludering 2023-24.
2. Nordland fylkesting ber om en årlig rullering av handlingsplanen i forbindelse med rapportering på fremdrift og resultater.
3. Nordland fylkesting ber fylkesrådet innarbeide innspillene fra ungdommens fylkesråd om fraværsoppfølging på egnet måte i handlingsplanen for ung inkludering.

Votering i plenum

Komite for kultur, miljø og folkehelses innstilling enstemmig vedtatt med 45 stemmer.

FT 167/2022

Vedtatt

1. Nordland fylkesting vedtar Divna. Aktan. Alle. Sammen. Handlingsplan for ung inkludering 2023-24.
2. Nordland fylkesting ber om en årlig rullering av handlingsplanen i forbindelse med rapportering på fremdrift og resultater.
3. Nordland fylkesting ber fylkesrådet innarbeide innspillene fra ungdommens fylkesråd om fraværsoppfølging på egnet måte i handlingsplanen for ung inkludering.

Vedlegg

Tittel	DokID
Forslag til handlingsplan - endelig	691106
Innspill fra Nordland eldreråd til FT-sak 1672-022 Divna. Aktan. Alle. Sammen. Handlingsplan for ung inkludering 2023-24	711534
Innspill fra Rådet for personer med funksjonsnedsettelse til FT-sak 167-2022 Handlingsplan for ung inkludering 2023-24	711776
Innspill til fylkestingssaker desember 2022 fra Ungdommens fylkesråd	712539